

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CASTANEDA, CARLOS

Cealaltă realitate / Carlos Castaneda;

trad.: Gabriel Florentin Popa

București: RAO International Publishing Company, 2005

ISBN 973-576-846-1

I. Gabriel Florentin Popa (trad.)

39(=81)(72)(0:82-31)

821.111(73)-31=135.1

RAO International Publishing Company

Grupul Editorial RAO

Str. Turda nr. 117-119, București, ROMÂNIA

CARLOS CASTANEDA

Tales of Power

Copyright © 1974 by Carlos Castaneda

All rights reserved

Traducere din limba engleză

GABRIEL FLORENTIN POPA

© RAO International Publishing Company 2003

pentru versiunea în limba română

Tiparul executat de

ALFÖLDI NYOMDA AG

Debrecen, Ungaria

septembrie 2005

ISBN 973-576-846-1

CUPRINS

Partea întâi

MARTOR LA FAPTELE PUTERII

1. Întâlnire cu cunoașterea / 11
2. Visătorul și visatul / 56
3. Secretul ființelor luminoase / 82

Partea a doua

TONALUL ȘI NAGUALUL

1. Trebuie să crezi / 105
2. Insula tonalului / 119
3. Ziua tonalului / 132
4. Contractarea tonalului / 149
5. În timpul nagualului / 165
6. Șoapta nagualului / 183
7. Aripile percepției / 199

Partea a treia

EXPLICAȚIA VRĂJITORILOR

1. Trei martori la nagual / 213
2. Strategia unui vrăjitor / 228
3. Sfera percepției / 257
4. Predilecția a doi luptători / 273

BIBLIOTECA NAȚIONALĂ ROMÂNĂ

BIBLIOTECA NAȚIONALĂ ROMÂNĂ

1. Întâlnire cu cunoașterea

Nu l-am văzut pe don Juan timp de câteva luni. Era toamna lui 1971. Eram convins că se afla acasă la don Genaro, în Mexicul Central, și am făcut pregătirile necesare pentru o excursie de șase-șapte zile, ca să-l vizitez. Totuși, în ziua a doua a excursiei mele, ceva m-a îndboldit pe la prânz să mă opresc la casa lui don Juan, în Sonora. Am parcat mașina și m-am dus direct spre casă. Spre surpriza mea, el era acolo.

– Don Juan! Nu mă așteptam să te găsec aici, am spus.

El a ris; surpriza mea părea să-l încinte. Stătea pe o navetă goală de lapte, în fața ușii. Părea că mă aștepta. În dezinvoltura cu care m-a salutat se citea un aer de mulțumire. Și-a scos pălăria și a fluturat-o cu un gest caraghios. Apoi și-a pus-o pe cap și m-a salutat ostășește. Era întins lângă perete, stînd călare pe naveta de lapte.

– Așază-te, așază-te, m-a îndemnat el pe un ton jovial. Îmi pare bine că te revăd.

– Faceam tot drumul pină în Mexicul Central degeaba. Și apoi ar fi trebuit să mă întorc spre Los Angeles. Faptul că te-am găsit aici mi-a salvat zile întregi de condus.

– Cumva tot m-ai fi găsit, a spus el pe un ton misterios, dar să spunem că-mi datorezi cele șase zile de care aveai nevoie ca să ajungi acolo, zile pe care ar trebui să le folosești într-un mod mai util decît să tot apeși pe accelerație.

Era ceva angajant în zîmbetul său. Căldura lui era contagioasă.

– Dar unde ți-e carnetul? a întrebat.

I-am spus că l-am lăsat la mașină; mi-a spus că arătăm neobișnuit fără el și m-a trimis să-l iau.

– Am terminat de scris o carte.

Mi-a aruncat o privire care mi-a produs o furnicătură în stomac. Era ca și cum mi-ar fi împins partea de mijloc a corpului cu un obiect ușor. Simțeam că-mi vine rău, dar apoi și-a întors capul într-o parte și mi-am revenit.

Am vrut să-i mai vorbesc despre cartea mea, dar el a făcut un semn care însemna că nu mai voia să discut despre ea. A zîmbit. Era vesel și într-o dispoziție încântătoare. M-a angajat într-o conversație despre oameni și evenimente curente. În final, am reușit să conduc conversația spre subiectul care mă interesa. Am început să-i spun că mi-am revăzut notițele mai vechi și că mi-am dat seama că el îmi dăduse o descriere detaliată a lumii vrăjitorilor chiar de la începutul asocierii noastre. În legătură cu ceea ce mi-a spus încă de pe atunci, am început să-l întreb despre rolul plantelor halucinogene.

– De ce mi-ai dat de atâtea ori aceste plante ale puterii?

A ris și a murmurat foarte ușor: „Pentru că ești prost“.

L-am auzit de prima dată, dar am vrut să fiu sigur și m-am prefăcut că n-am înțeles.

– Poftim?!

– Știi ce-am vrut să spun, mi-a replicat și s-a ridicat.

M-a mîngîiat pe cap, în timp ce mergea lângă mine.

– Ești destul de încet. Și nu era altă modalitate de a te obliga.

– Deci nu erau absolut necesare?

– Erau, în cazul tău. Există, totuși, și alte tipuri de oameni, care se pare că n-au nevoie de ele.

Stătea lângă mine privind la virful tufișurilor din stînga casei, apoi s-a așezat iar și mi-a vorbit despre Eligio, celălalt ucenic al său. Spunea că Eligio a folosit plante psihotrope doar o singură

dată de cînd a devenit ucenic, dar că el era, probabil, mai avansat decît mine.

– A fi sensibil e starea firească a unor oameni, a spus. Dar tu nu ești. Nici eu. La urma urmei, sensibilitatea contează prea puțin.

– Atunci, care-i lucrul care contează?

Părea să caute un răspuns potrivit.

– Ceea ce contează e că luptătorul trebuie să fie impecabil, a spus într-un tîrziu. Dar asta e doar un mod de a spune, un mod de a te plimba în jurul cozii. Ai realizat deja niște fapte de vrăjitorie și cred că e timpul să menționez sursa a tot ceea ce contează. Deci, voi spune că ceea ce contează pentru un luptător este să ajungă la totalitatea eului său.

– Ce este totalitatea eului, don Juan?

– Am spus că doar o voi menționa. Există încă multe lucruri mărunte în viața ta, pe care trebuie să le rezolvi înainte să putem vorbi despre totalitatea eului.

A pus punct aici conversației. A făcut un gest cu mîinile, să-mi semnaleză că voia să ne oprim. După cîte se pare, se afla cineva sau ceva în apropiere. Și-a înclinat capul spre stînga, ca și cum ar fi ascultat. Puteam să-i văd albul ochilor în timp ce fixa tufișurile din fața casei, din stînga. A ascultat cu atenție cîteva clipe, apoi s-a ridicat, s-a apropiat și mi-a șoptit la ureche că trebuia să părăsim casa și să facem o plimbare.

– S-a întimplat ceva? am întrebat și eu tot în șoaptă.

– Nu. Nu-i nimic. Totul e aproape perfect.

M-a condus în desișul pustiu. Ne-am plimbat cam o oră și apoi am ajuns la o mică zonă circulară fără vegetație. Avea vreo trei metri optzeci în diametru, iar pe jos praful roșu era întins și perfect neted. Totuși, nu se zărea nici un semn că vreo mașină ar fi curățat și netezit zona. Don Juan s-a așezat în centrul ei, cu fața spre sud-est. Mi-a arătat un loc cam la un metru și jumătate de el și m-a rugat să mă așez acolo, cu fața la el.

– Ce-o să facem aici? am întrebat.

– Avem o întâlnire aici, în seara asta.

A cercetat rapid împrejurimile cu privirea, întorcându-se pe loc pînă a ajuns iar cu fața spre sud-est.

Mișcările lui m-au alarmat. L-am întrebat cu cine aveam întâlnire.

– Cu cunoașterea. Să spunem că ea dă tircoale acestui loc.

Nu m-a lăsat să mă copleșescă acest răspuns enigmatic. A schimbat repede subiectul și pe un ton jovial m-a îndemnat să mă comport firesc, adică să iau notițe și să vorbesc așa cum făceam la casa lui.

Ceea ce mă preocupa atunci era acea senzație vie pe care o resimțisem cu șase luni înainte, cînd am „vorbit” cu un coiot. Evenimentul acela însemna pentru mine că, atunci, am fost capabil pentru prima dată să vizualizez, adică să înțeleg cu simțurile mele și într-o stare de conștiință perfectă, descrierea făcută de vrăjitorii lumii; o descriere în care comunicarea cu animalele prin vorbire era ceva normal.

– N-o să ne apucăm acum să insistăm asupra unei probleme de natura asta, a spus don Juan, după ce a auzit întrebarea mea. Nu e bine pentru tine să te complaci în a-ți focaliza atenția asupra unor evenimente trecute. Poți să le amintești, dar numai în trecut.

– De ce e așa, don Juan?

– Încă n-ai destulă putere personală pentru a căuta explicația vrăjitorilor.

– Deci există o explicație a vrăjitorilor!

– Bineînțeles. Vrăjitorii sînt oameni. Sîntem creaturi dotate cu inteligență. Noi căutăm clarificări.

– Aveam impresia că marel meu defect este căutarea de explicații.

– Nu. Defectul tău este că vrei explicații convenabile, care să se potrivească cu lumea ta. Ceea ce mă deranjează la tine este

judicata. Un vrăjitor își explică și el lucrurile în lumea sa, dar el nu e atît de rigid ca tine.

– Cum pot să ajung la explicația vrăjitorilor?

– Acumulînd putere personală. Puterea personală te va face să percepi cu mare ușurință explicația vrăjitorilor. Explicația asta nu e ceea ce numești tu – explicație; totuși, ea face ca lumea și misterele ei să fie dacă nu mai clare, măcar mai puțin ciudate. Asta ar trebui să fie esența explicației, dar nu e ceea ce cauți tu. Tu cauți niște reflexii ale ideilor tale.

Mi-am pierdut elanul de a mai pune întrebări. Dar zîmbetul său m-a îndemnat să continuu să vorbesc. O altă problemă de mare importanță pentru mine era prietenul său, don Genaro, și efectul extraordinar pe care-l aveau acțiunile sale asupra mea. De fiecare dată cînd veneam în contact cu el, trăiam experiența celor mai bizare distorsiuni senzoriale.

Don Juan a ris cînd am pus întrebarea.

– Genaro e surprinzător. Dar acum nu are sens să vorbim despre el sau despre ceea ce îți produce el. Încă o dată, n-ai destulă putere personală ca să atingi acest subiect. Așteaptă pînă o vei avea, apoi vom vorbi.

– Dar dacă nu o voi avea niciodată?

– Dacă n-o s-o ai niciodată, nu vom vorbi niciodată.

– În ritmul în care merg, voi avea vreodată destulă?

– Depinde de tine. Eu ți-am dat toată informația necesară.

Acum responsabilitatea îți aparține, să ciștiști destulă putere personală pentru a atinge dozajul necesar.

– Vorbești în metafore. Spune direct. Spune-mi exact ce să fac. Dacă mi-ai spus deja, să spunem că am uitat.

Don Juan a chicotit și s-a întins, punîndu-și brațele sub cap.

– Știi exact ce-ți trebuie.

I-am spus că uneori credeam că știu, dar cel mai des nu aveam încredere.

– Mă tem că ai încurcat problemele. Încrederea luptătorului nu e încrederea omului obișnuit. Omul obișnuit caută certitudinea în ochii interlocutorului și îi spune încredere în sine. Luptătorul caută perfecțiunea în propriii ochi și îi spune simplitate. Omul obișnuit e legat de semenii săi, în timp ce luptătorul e legat doar de el însuși. Probabil că tu vinezi curcubeele. Cauți încrederea omului obișnuit, când colo ar trebui să cauți simplitatea luptătorului. Diferența dintre ele e remarcabilă. Încrederea în sine cere să știi ceva sigur; simplitatea cere să fii impecabil în acțiuni și sentimente.

– Am încercat să trăiesc conform sugestiilor tale. Poate că nu sînt cel mai bun, dar am dat tot ce puteam. Este asta impecabilitate?

– Nu. Trebuie s-o faci mai bine. Trebuie să te propulsezi dincolo de limitele tale, tot timpul.

– Dar asta ar fi o nebunie, don Juan. Nimeni n-o poate face.

– Sînt o mulțime de lucruri pe care le faci acum și care ar fi fost o nebunie pentru tine acum zece ani. Lucrurile astea nu s-au schimbat, doar ideea ta despre tine s-a schimbat; ceea ce era imposibil înainte e perfect posibil acum și probabil că succesul tău total în a te schimba e doar o problemă de timp. În afacerea asta, singura soluție pe care-o are luptătorul e să acționeze consecvent și fără rezerve. Știi despre modul de a acționa al luptătorului, dar vechile tale obiceiuri și rutina îți stau în drum. Am înțeles ce voia să spună.

– Crezi că scrisul e unul dintre vechile obiceiuri pe care trebuie să le schimb? Să-mi distrug noul scris?

N-a răspuns. S-a ridicat și s-a întors să privească spre marginea desigurului.

I-am spus că am primit scrisori de la diferiți oameni, care îmi spuneau că nu e bine să scriu despre ucenicia mea. Ei îi citau ca precedent pe măștrii doctrinelor ezoterice orientale, care pretindeau un secret absolut în legătură cu învățăturile lor.

– Probabil că acei măștri se răsfăță doar în postura de măștri, a continuat don Juan, fără să mă privească. Eu nu sînt un maestru, ci doar un luptător. Deci, nu știi exact cum se simte un maestru.

– Dar poate că dezvălui lucruri pe care n-ar trebui să le spun, don Juan.

– Nu contează ce dezvălui sau ce îți în tine. Tot ce facem, tot ce sîntem, stă în puterea noastră personală. Dacă avem destulă, un singur cuvînt dezvăluit ar fi suficient pentru a ne schimba viața. Dar dacă nu avem destulă putere personală, ne pot fi dezvăluite și cele mai minunate părți de înțelepciune, dar revelația nu va avea nici cea mai mică importanță.

Apoi și-a coborît glasul, ca și cum mi-ar fi destăinuit un secret.

– Îți voi dezvălui probabil cea mai importantă cunoaștere pe care o poate exprima cineva. Să vad ce poți face cu ea. Știi că, exact în acest moment, ești înconjurat de eternitate? Și știi că poți folosi această eternitate, dacă dorești?

După o pauză lungă, în timpul căreia m-a îndemnat cu ochii să fac o afirmație, am spus că nu înțelegeam despre ce vorbea.

– Acolo! Eternitatea e acolo! a spus arătînd spre orizont.

Apoi a arătat spre zenit.

– Sau acolo, sau poate putem spune că eternitatea e ca asta.

Și-a întins amîndouă brațele pentru a arăta spre est și vest.

Ne-am privit. Ochii săi conțineau o întrebare.

– Ce spui de asta? a întrebat el, punîndu-mă să reflectez la cuvintele sale.

Nu știam ce să spun.

– Știi că te poți extinde pentru totdeauna în orice direcție am arătat? Știi că un moment poate fi o eternitate? Asta nu e o ficțiune; e un fapt, dar numai dacă amplifici și folosești momentul acela pentru a atinge totalitatea sinelui pentru totdeauna și în orice direcție.